

ПРВИ БОЖЈИ ЗАКОН

СВ. ВЛАДИКА НИКОЛАЈ

Ово је закон, који даде Господ Бог Саваот народу преко великог свог изабраника и пророка Мојсеја на гори Синајској:

1. **Ја сам Господ Бог твој и немој имати других богова уза ме.**
2. **Не обожавај никакав лик резан нити икакву слику од онога, што је горе на небу, или доле на земљи, или у води и испод земље.**
3. **Не узимај узалуд имена Господа Бога својега. Јер неће бити прав пред Господом, ко узме име његово узалуд.**
4. **Шест дана ради и сврши све своје послове, а седми дан је дан одмора, који је Господ Бог посветио. Посвети и ти седми дан Господу Богу своме.**
5. **Поштуј оца свога и матер своју, да би те Бог благословио, и да би дуго поживео на земљи.**
6. **Не убиј.**
7. **Не прељуби.**
8. **Не укради.**
9. **Не сведочи лажно.**
10. **Не пожели куће ближњега својега; не пожели жене ближњега својега; ни слуге његове.**

ПРВА ЗАПОВЕСТ

Ја сам Господ Бог твој и немој имати других богова уза ме.

Ово значи:

Један је Бог, и нема других богова сем Њега. Од Њега долазе сва створења, Њиме живе и к Њему се враћају. У Богу је сва моћ, и нема моћи ван Божје. И моћ светлости, и воде и ваздуха, и камена јесте Божја моћ. Моћ којом мрав мили, риба плива, и тица лети јесте Божја моћ. Моћ семена да расте, и траве да дише, и човека да живи јесте Божја моћ. Сва моћ је својина Божја, и сва створења позајмљују своју моћ од Бога. Бог свакоме позајмљује колико хоће и узима натраг кад хоће. Зато кад тражиш моћи тражи је само од Бога, јер Бог је извор живе и страшне моћи, и ван тога извора других нема.

И немој имати других богова осим мене, заповеда Господ.

На шта ће ти други богови, ако имаш Господа Бога Саваота? Чим имаш два бога, знај, један од њих је ђаво. А ти не можеш служити и Богу и ђаволу, као што не може један во орати две њиве у исто време. Не требају вољу два домаћина, јер ће га растрзати; нити гори требају два сунца, јер ће је сагорети; нити мраву требају две капи воде, јер ће га утопити; нити детету требају две мајке, јер неће имати ниједне. Не требају ни теби два бога, јер нећеш бити богатији но сиромашнији. А ти остај сам са твојим једним Господом Саваотом, у кога је сва моћ, сва мудрост и сва доброта, неподељена, неисцрпна, бесконачна. Њега јединог поштуј, Њему се клањај и Њега се бој. А кад Му се молиш моли му се овако:

Господе Боже, Ти можеш имати безбројно много створења, но створења Твоја не могу имати више од Тебе јединога Бога свога. Разагнај, Боже драги, све моје ружне мисли и снове о другим боговима као што снажан ветар разгони отровни рој мува. Очисти моју душу, осветли је, рашири је, Боже, и настани се Ти једини у њој као цар у својој палати. То ће мене подићи, оснажити, уљудити, поправити и освежити. Слава Ти и хвала, једини истинити Боже, који се уздижеш над свима лажним божанствима као висока гора над сенкама у бари. Амин.

ДРУГА ЗАПОВЕСТ

Не обожавај никакав лик резан нити икакву слику од онага, што је горе на небу, или доле на земљи, или у води и испод земље.

Ово значи:

Не обожавај створење као створитеља. Ако си се већ уздигао на гору високу, на којој си се срео са јединим Господом Богом, на што се обзиреш на сенке у бари под гором? Кад један човек жуди да види цара и после дугог труда успе да изађе пред лице његово, на што се онда обзире лево и десно и гледа по слугама царским? Можда се обзире лево и десно из два разлога: или зато, што не сме сам да стоји у присуству цара, или пак зато, што мисли, да му сам цар не може помоћи?

Но то још није најцрњи грех. Најцрњи је грех, кад човек обожава своје сопствено дело, нараву свога мозга и својих руку. Дивљи људи истешу себи бога из дрвета, па му се онда клањају и моле. Но дивљим људима да се и опростити. Њихова дивљина њих оправдава. Према њима је прави и вечити Бог милостив и снисходљив, те оне молитве, које они упућују својој направи од дрвета, Он прима као да су њему упућене и шаље своју помоћ и заштиту непросвећеној деци својој.

Ако ли један човек усретреди све своје мисли и све своје срце на то да се дигне над другим људима, да буде први, да предњачи пошто пото, да се слави од других, да се хвали од других, и ако сматра себе бољим од свих људи, од свих ствари на небу и на земљи, онда је такав човек сам себи божанство, коме он жртвује све. То је болест душевна треће врсте.

Заиста, браћо, само болесне душе не знају за правога Бога. А здраве су душе здраве од свога познања и признања правога и јединога Бога, који је го-

сподар и владалац свих резби и свих слика, и свих фамилија људских, и свега злата и сребра, и свих смртних људи на земљи.

Господе Једини, Тебе Јединога познајем, признајем и славим: и када ми дан открије сву красоту Твоју кроз красоту Твојих дела и када се ноћ огрне тамним плаштом и остави мене самог с Тобом. Амин.

ТРЕЋА ЗАПОВЕСТ

Не узимај узалуд имена Господа Бога својега.

Шта? Зар има некога, ко се усуђује узети узалуд и страшно име Господа Свевишњег? Кад се на небу помене име Божје, небеса се пригибају, звезде увећавају свој сјај, архангели и ангели почињу певати: свјат, свјат, свјат Господ Саваот, а светитељи и богоугодници падају ничице. Ко се онда од смртних усуђује поменути име најсветије без трепета душе и без дубоког уздисаја чежње?

Кад је човек на самрти, помињи му које хоћеш име, нећеш га охрабрити нити му мир души повратити. Но кад му поменеш једно једино име, име Господа Бога, охрабрићеш га и повратићеш му мир души. И последњим својим погледом благодариће ти на помену тога мелемног имена.

Кад човека изневере сродници и пријатељи, и осети се сам у овом бескрајном свету, и уморан на свом самачком путу, помени му име Божје, и тиме као да си му дао поштапач отежалим ногама и рукама.

Кад навале на човека зли суседи, па га лажним сведоџбама доведу до окова и тамнице и придобију зле судије за себе а против праведника, приближи се страдалнику и шапни му на ухо име Божје. Заиста у том тренутку сузе ће поћи на очи његове, сузе мастило наде и поверења и окови тешки учиниће му се лаки као од липова дрвета.

Неки кујунџија сеђаше у дућану на тезги и кујући непрестано употребљаваше име Божје узалуд, или као клетву или као узречицу. А хаџија неки слушаше са улице, и душа му се узмути. Па викну хаџија кујунџију, да изађе напоље. А кад кујунџија изађе, хаџија се сакри и чињаше се невешт. Врати се кујунџија и настави ковати. Опет га викну хаџија а кад кујунџија изађе, хаџија ћуташе и чињаше се невешт. Врати се кујунџија, мало срдит, и настави ковати. Опет га викну хаџија, а кад кујунџија изађе, хаџија ћуташе и чињаше се невешт. Кујунџија, бесан од љутине, осори се на хаџију:

Вичеш ли ти то мене, хаџијо, и правиш шалу са мношћем кад ја имам пуне руке посла? Одговори хаџија мирно:

Заиста, у Бога су пуније руке посла, па си Га ти више пута узалудно викну но ја тебе. Ко има право више да се љути Бог или ти, кујунџијо?

А кујунџија се застиди, врати се у дућан па подви ноге на тезги и језик у устима.

Нека вам, браћо, име Божје непрестано трепери, као кандило, у души, у мислима и у срцу, но нека се не диже до врха језика без важног и свечаног тренутка.

О пречудно име Божје, како си моћно, како си лепо, како си слатко! Нека би умукла уста моја завек, ако би те изговорила немарно, водено и узалудно.

ЧЕТВРТА ЗАПОВЕСТ

Шест дана ради и сврши све своје послове, а седми дан је дан одмора, који је посвећен Господу Богу.

Ово значи:

Шест светова створио је Створитељ и у седмом он се одмара. Шест светова су привремени, немирни и пролазни, а седми је вечан, миран и непролазан. Стварањем Бог је ушао у временост, но није изишао из вечности. Тајна је ово велика, и о њај се приличи више мислити но говорити. Јер она није доступна свакоме, но само Божјим избраницима.

Избраници божји налазећи се телом у времености дижу се својим духом до осовине точка света, у којој је вечни мир и блаженство. А ти, ради и одмарај се. Ради, јер и Бог ради; одмарај се, јер се и Бог одмара. А твој рад нека буде стварање, јер си чедо Створитеља. Не руши но стварај.

Све ствари раде непрестано. Нека те то ободри за твој посао. Гле, кад устанеш изјутра, сунце је већ урадило много и сунце, и вода, и ваздух, и биљке, и животиње. Твој нерад био би увреда свету и грех пред Богом.

Твоје срце и плућа раде дан и ноћ. Зашто не би и твоје руке радиле? И бубрези твоји ради дан и ноћ. Зашто и твој мозак не би радио?

Звезде непрестано јуре, брже него коњ у галопу, дан и ноћ. Зашто би се ти предао нераду и лењости?

У једном граду живљаше богат трговац са три сина. Беше трговац вредан и гомилаше благо на товаре. И кад га упиташе, на што ће му толико благо и толика мука, он одговори: Мучим се, да би синове осигурао, те да се они не би мучили. А то чуше синови, и олењеше се, и напустише сваки посао, и по смрти оца почеше трошити благо на товаре. Пожели отац да дође из оног света и види како му синови живе без муке и зноја. И Бог га пусти, те он сиђе у свој град и дође својој кући. Но кад закуца на врата, неко непознат отвори врата. Упита отац за своје синове, и доби одговор, да су његови синови на робији због нерада који их је довео пијанству, и због пијанства које их је одвело свађи, и због свађе која их је одвела паликућству и убиству.

Ах, узахну луди отац, ја сам мислио створити рај за своју децу, међутим, ја сам им створио пакао. Па зађе луди отац по граду и поче учити све родитеље.

Не будите луди као што сам ја био. Из љубави према својој деци ја сам их бацио у пакао. Не остављајте деци, браћо, никаква имања. Научите их раду и то им оставите у наслеђе. Све остало, богаташи, раздајте сиротињи пред смрт своју.

Заиста, нема опасније и душегубније ствари него добити велико имање у наслеђе. Будите убеђени, да великим наслеђима више се радује ђаво но анђео. Јер ничим ђаво не квари људе лакше и брже него великим наслеђима.

Зато, ради и научи своју децу да раде. А седми дан одмарај се.

Како да се одмараш? Гле, одмор је само код Бога и у Богу. Нигде више правог одмора нема у овоме свету. Јер ово је свет немира, као један вртлог.

Посвети седми дан искључиво Богу, и тако ћеш се уистини одморити и новом снагом запојити. Седмога дана целога мисли о Богу, говори о Богу, читај о Богу, слушај о Богу и моли се Богу. Тако ћеш се уистини одморити и новом снагом запојити.

Човек неки не поштоваше заповест Божју о празновању недеље, те продужи суботни посао и у недељу. И док се цело село одмараше, он се знојаше на њиви са својом стоком, којој такође не даваше одмора. Али идуће среде он клону: клону и његова стока; па кад цело село беше на њиви, он сеђаше код куће, преморен, мрзовољан, очајан.

Зато, браћо, не будите као овај човек, да не би и ви изгубили снагу, и здравље и душу. Него шест дана радите и сарађујте Богу, с љубављу и насладом и страхопоштовањем, а седми дан цео посветите Господу Богу. Заиста, ја сам пробао и знам, да право празновање недеље човека одушевљава, подмлађује и чини срећним.

ПЕТА ЗАПОВЕСТ

Поштуј оца свога и матер своју, да би те Бог благословио и да би дуго поживео на земљи.

Ово значи: Пре него што си ти сазнао за Господа Бога, знали су за Њега твоји родитељи. Само то је довољно да им се поклониш и одаш хвалу и поштовање. Поклони се и одај хвалу и поштовање сваком оном, ко је пре тебе сазнао за највише добро у овоме свету.

Неки богати и млади Индијанац путоваше са својом пратњом преко планине Хиндукуша. На планини наиђоше на некога старца где чуваше козе. Сиромашни старац склони се крај друма и поклони се богатоме младићу. А младић сјаха са свога слаона и простре се на земљу пред старцем. Зачуди се старац томе, зачудише се и пратиоци младићеви. А он ће рећи старцу:

Клањам се твојим очима, јер су оне пре мојих виделе овај свет, дело Свевишњега; клањам се твојим устима, јер оне су пре мојих изговориле његово свето име, и клањам се твојем срцу, јер оно је пре мога затреперило од радосног сазнања, да је отац свију људи на земљи Цар и Господ небески.

Поштуј оца свога и матер своју, јер твој пут од рођења досада присут је мајчиним сузама и очевим знојем. Отац твој воли те иако зна све мане твоје. А други ће те мрзети иако буду знали само врлине твоје. Кроз нежност своју према теби твоји родитељи разумеју нежност Господњу према свој створеној деци својој. Као што мамузе потстичу коња на бржи кас тако и твоја опорост према родитељима потстиче њих на још већу бригу о теби.

Неки опаки син јурну на свога оца и забоду му нож у груди. А отац изишући речи сину: Брзо опери нож од крви, да те не ухвате и не осуде.

Сине, не горди се својим знањем пред својим неуким оцем, јер његова љубав више вреди но твоје знање. Гле, да није било њега, не би било ни тебе, ни твога знања.

Кћери, не горди се својом лепотом пред погуреном мајком својом, јер њено срце у костима лепше је од твога лица. Гле, и ти и твоја лепота изишли сте из њене мршаве утробе. Научи се, кћери, поштовати свога оца, јер само ћеш се тако научити поштовати и све друге очеве на земљи.

ШЕСТА ЗАПОВЕСТ

Не убиј.

А ово значи: Бог је дао живот од свога живота свима створеним бићима. Живот је најдрагоценије имање Божје. Отуда, ко се дрзне на ма који живот у свету, дрзнуо се на најдрагоценије имање Божје, да, на сам живот Божји. Сви ми који сада живимо, привремени смо носиоци Божјег живота у себи, чувари смо Божје најдрагоценије имовине. Отуда, нити ми смемо, нити можемо, уништити тај позајмљени живот Божји у себи или другима. А ово значи:

Прво ми не смемо убити; и

Друго ми не можемо убити живот.

Један лончар направи лонац од иловаче, па кад га разбијеш, лончар се љути и тражи накнаду. Заиста и човек је од јевтиног материјала, као и лонац, но скупоцено је оно, што је у човеку, душа, која тка човека изнутра, и дух Божји, који души даје живот.

Чак ни отац ни мајка немају право одузети живот својој деци, јер не дају живот родитељи, но Бог кроз родитеље. Родитељи не дају живот; па пошто га они не дају, немају права ни одузети га.

Па кад родитељи, који се толико труде око своје деце, немају права одузети им живот, како могу имати право на то они, који се случајно сретну у овоме свету са децом туђих родитеља?

У Америци, у граду Чикагу, живљаху два суседа. Један од њих полакоми се на богатство свога суседа, уђе ноћу у његову собу и одсече му главу, а његове новце метну себи у џеп и пође своме дому. Тек што је изишао на улицу, кад виде убијеног комшију, где му иде у сусрет. Но на телу комшије не беше његова глава но глава овога убице. Убица се окрете на другу страну и поче бежати, но комшија са главом убице на своме врату опет се нађе пред њим и иђаше му у сусрет. Хладан зној обли убицу. Како тако стиже он до своје куће и преноћи ту ноћ. Но идуће ноћи он опет опази комшију пред собом са својом сопственом главом на његовом врату. И тако сваке ноћи. Онда убица узе отети новац и баца га у реку. Но и то не поможе. Комшија му се јављаше сваке ноћи. Убица се пријави суду и призна дело и би послан на робију. Но и у тамници убица виђаше свога комшију сваке ноћи са својом главом на рамену. Најзад, он замоли једног старог свештеника, да се моли Богу за њега грешника и да га причести. Свештеник му рече, да мора учинити једно признање пре молитве и причешћа. Одговори осуђеник, да је он признао, да је убио свога комшију.

Не то, рече му свештеник. Него мораш увидети, и појмити, и признати, да је живот твога комшије твој сопствени живот. И да си ти убијајући њега убио и самога себе. Отуда ти и виђаш своју главу на телу убијенога. Тиме ти

Бог даје знак, да је живот твој и твога комшије и свију људи укупно један исти живот.

Осуђеник се промисли. И кад се дуго промисли, он појми и признаде. По том се помоли Богу и причести. И тако престаде дух убијеног човека да га узнемирава, а он поче проводити дане и ноћи у кајању и молитви и проповедању осталим осуђеницима чудо, које се њему открило, наиме, да човек не може убити другога, а да себе не убије.

Ах, браћо, какве су ужасне последице убиства. Кад би се то могло описати свима људима, ваистину не би било ни најлуђега, ко би подигао руку на туђи живот.

СЕДМА ЗАПОВЕСТ

Не прељуби.

А ово значи: Немој имати незакониту везу са женом. Заиста, у овоме су животиње послушници према Богу него многи људи.

Прељубочинство разорава човека телесно и душевно. Прељубочинци се обично искриве као гудало и пре старости, и завршују свој живот у ранама, мукама и лудилу. Најстрашније и најгадније болести, за које наука зна, јесу болести, које се множе и разносе по човечанству прељубом. Тело прељубочинца постане у болести као једна смрадна бара, од које свак бежи са запушним носом и великим гађењем.

Но бар да се све зло завршује са онима, који зло чине, ствар би била мање ужасна. Али је ствар преужасна, када се помисли, да деца прељубачинаца наслеђују болести својих родитеља: синови и кћери, па чак и унуци и праунуци. Заиста болести од прељубе бич су за људе као филоксера за винограде. Од тих болести човечанство је уназађено, дегенерисано, више него ма од којих других.

Слика је довољно страшна, кад се имају на уму само телесне муке и ругобе, телесно гњилење и распадање од блудних болести. Но слика је тек потпуна, тек страшна до цепања нерава, када се уз телесну ругобу дода и ругоба душевна, као последица истога блудног зла. Од тога зла душевне моћи код човека ослабе и растроје се. Болесник изгуби оштрину и дубину и висину мисли, коју је имао пре болести. Постаје сметен, забораван и стално заморен. Престаје бити способан за ма какав озбиљан посао. Изуби карактер и одаје се свима могућим пороцима. Одаје се лако пијанству, сплетки, лажи, крађи и злочину сваке врсте. Развије се код њега страшна мржња свега доброг, честитог, светлог, молитвеног, духовног, божанског. Он мрзи добре људе, па се стара свом силом, да им напакости, да их упрља, увреди, оцрни, оклевета. Као прави човекомрзац он је у исто време и богомрзац. Он мрзи све законе, и људске и Божје, за то он мрзи и све законодавце и законочуваре. Он је гонилац реда, поретка, добра, карактера, светиње и идеала. Он је прави отров друштва, који гњили и заудара, као кужна бара, и трује сву околину. Његово је тело гној, и његова је душа гној.

Ето, браћо, зашто је Бог, Који све зна и све предвиђа, издао заповест против прељубе, против блудног живота, против ванбрачне везе међу људима.

Нарочито омладина народна треба да се склања и чува од овога зла као од отровног змијињака. Јер онај народ нема будућности, у коме се омладина

преда распусном и незаконитом телесном животу. Такав народ имаће све богаљостија, тупоглавија и немоћнија поколења с временом, дак најзад не постане плен једнога здравијег народа, који ће доћи, да их потчини себи.

Нека вам Бог Свемогући помогне, браћо да не залутате на клизави и опасни пут прељубодејства. Нека ваш анђео хранитељ чува мир и љубав у дому вашем.

ОСМА ЗАПОВЕСТ

Не укради.

А ово значи: Не ожалости брата свога непоштовањем његове имовине. Не чини оно што чине лисице и мишеви, ако сматраш себе бољим од лисица и мишева. Лисица краде не знајући за законе о крађе, и миш подгриза амбар не знајући, да је то некоме штета. И лисица и миш знају само за своју корист, но не и за туђу штету. Њима није дато да то знају, а теби је дато. Зато се теби не опрашта оно, што је лисици и мишу опроштено. Твоја корист мора увек стајати ниже закона, и твоја корист не сме бити штета брату твоме.

Браћо, само незналице иду у крађу; наиме они, који не знају две крупне ствари о овоме животу: једна је ствар, да човек не може украсти; и друга је ствар, да се човек не може користити крађом.

Како то? упитаће многи језици и зачудиће се многе незналице. Ево како: Ова васиона је многоочита васиона. Она је управо сва начичкана очима као шљива у пролеће белим цветом. Извесан број тих очију људи виде и осећају, но много већи број они нити виде нити осећају. Као што мрав у прабини не осећа очи оваца, које пасу над њим, ни очи људи, који га гледају, тако исто ни људи, не осећају неизбројно много очију виших бића, која га посматрају на сваком кораку његовог живота. Постоје милиони и милиони многоочитих духова, који нетремице гледају шта се дешава на сваком сантиметру земље. Како онда може лопов украсти, а да се не види? Како а да се не прокаже? Ти не можеш завући руку у свој џеп, а да милиони сведока то не виде. Још мање можеш завући руку у туђ џеп, а да се милиони виших сила не узбуне. Онај, дакле, ко то зна, тај тврди, да човек не може украсти, а да не буде виђен и показан.

То је једна ствар. А друга је ствар, да се човек не може користити крађом. Јер како ће се користити, кад је виђен од толико очију, и кад ће бити показан? А кад буде показан, биће застиђен и остаће му име Лопов до смрти међу суседима његовим. Има хиљаде начина, како силе небесне проказују лопова.

Па онда, браћо, украдена ствар непрестано потсећа човека, да је она украдена и да није његова.

Неки младић украде сат, и носаше га на себи месец дана. После месец дана, он врати сат сопственику, признаде своје недело, и рече:

кад год сам извадио сат из џепа и погледао у њега, чуо сам, где ми вели: ја нисам твој; ти си лопов!

Господ Бог је знао, да ће крађа чинити двојицу несрећним: и онога ко украде, и онога коме се украде. И да не би људи, синови Његови, били несрећни, Премудри Господ је и дао ову заповест:

Не укради.

Благодаримо Ти, Господе Боже, на овој заповести, која нам је у истини потребна ради мира и среће наше. Нареди, Господе, огњу Твоме, нека сажеже руке наше, када се пруже за крађу. Нареди змијама Твојим, да се савију око ногу наших, када ноге наше пођу у крађу. А пре свега молимо Ти се, Свемоћни, очисти срца наша од крадљивих жеља и дух наш од крадљивих мисли. Амин.

ДЕВЕТА ЗАПОВЕСТ

Не сведочи лажно.

А ово значи: Не буди лажан ни према себи ни према другом. Кад говориш лажно о себи, ти сам знаш, да лажеш. Кад говориш лажно о другом, тај други зна, да лажно говориш о њему.

Кад преуносиш себе и хвалишеш се пред људима, људи не знају, но ти сам знаш, да дајеш лажну сведоцбу о себи. А ако поновиш ту лажну сведоцбу о себи више пута, људи ће се временом уверити, да их лажеш. А ако непрекидно понављаш једну лаж о себи, људи ће сви знати, да ти говориш лаж, но тада ћеш ти почети веровати сам у своју лаж, и тако ће лаж постати за тебе истина. И привићи ћеш се лажи као што се слепац привикне тами.

А кад говориш лаж о другом човеку, тај човек зна, да ти лажеш. То је један сведок против тебе. И ти знаш, да лажеш против њега. Тако, ти си други сведок против самог себе. А Бог је трећи сведок. Кад год, дакле, искажеш једно лажно сведочанство против суседа свога, знај, да су тројица сведока против тебе: Бог, твој сусед и ти. И знај, да ће те један од та три сведока проказати целоме свету.

Ево како Бог проказује твоју лажну сведоцбу против твога суседа:

У једном селу беху Лука и Илија суседи. Лука омрзе на Илију, јер Илија беше бољи и уреднији човек од Луке, који беше пијаница и нерадин. Гоњен мржњом оде Лука суду и тужи Илију, да је говорио погрдне речи против цара. Илија се брањаше колико могаше, па напоследку окрене се Луци и рече: да Бог да сам Бог открио твоју лаж против мене! Но суд остави Илију у притвору, а Лука се врати кући. Кад бејаше близу куће, он чу кукњаву у кући. И сва му се крв следи, јер се сети клетве Илијине. Ушавши у кућу он виде ужас. Његов стари отац беше пао у ватру и сагорео себи очи и цело лице. Кад виде то Лука својим очима, он занеме, те не могаше ни говорити ни кукати. Сутрадан рано оде суду и призна, да је лажно оптужио Илију, те суд одмах пусти Илију, а Луку казни за лажну сведоцбу.

И тако су Луку постигле две казне за један грех: и Божја и људска.

ДЕСЕТА ЗАПОВЕСТ

Не пожели куће ближњег својег; не пожели жене ближњег својег; ни слуге његова, ни слушкиње његове, ни вола његова, ни магарца његова, нити ишта што је ближњег твојег.

А ово значи: Чим си пожелео, већ си пао у грех. Питање је сад, хоћеш ли се тргнути брзо од низбрдице, на коју те је твоја жеља навела, или ћеш се котрљати и даље на ниже.

Жеља је семе греха. Грешно дело је жетва посејаног и узраслог семена.

Запази разлику између ове, десете заповести Божје и претходних девет заповести. У претходних девет заповести Бог те предупредује од чињења грешних дела, управо од жетве греха. А у овој, десетој заповести Бог силази на корен греха и грешења, и предупредује те, да не грешаш ни жељама својим. Стога ова заповест чини мост између Старог и Новог Закона Божјег, првог датог Богом кроз Мојсеја, и другог датог Богом кроз Господа Исуса Христа. Јер кад будеш читао Нови Закон христов, видећеш, да Христос не заповеда више људима, да не убијају рукама, и не чине прељубу телом, и не краду рукама, и не лажу језиком, него Он силази дубоко у душу људску и заповеда, да се не убија ни помишљу, и да се не чини прељуба ни жељом, и да се не краде ни у мислима, и да се не лаже ни ћутке.

Тако, дакле, ова десета заповест чини прелаз ка закону Христовом, који је духовнији, узвишенији и тежи од закона Мојсијевог.

Која биљка, браћо, најбрже расте? Је ли папрат? Заиста, посејана жеља у срцу човечјем расте брже од папрати. Данас узрасте врло мало, сутра је већ два пут већа, прекосутра четири пута, наксутра шеснаест пута, и тако даље.

Јеси ли данас погледао његову жену са жељом: сутра ћеш вазда мислити, како да је отмеш од свога суседа; прекосутра ћеш се нечисто везати с њом, а наксутра ћеш, заједно с њом, смишљати план, како да умориш свога суседа и жену му присвојиш. И тако, из грешне жеље расту и развијају се сва грешна дела. И још запази, да ко погази ову десету заповест, погазиће, једну за другом, и осталих девет заповести.

Чуј један мој савет: старај се да испуниш ову последњу заповест Божју, па ће ти лакше бити испунити све остале. А веруј ми, да онај, чије се срце испуни ружним жељама, толико помрача своју душу, да постане неспособан и за веру у Господа Бога, и за рад у одређено време, и за светковање недеље, и за поштовање својих родитеља. Истина, то важи и за све остале заповести — погазиш једну, погазићеш свих девет.

Зато, браћо помолимо се Богу да нам помогне, да испунимо и ову последњу заповест Његову и тиме се припремимо да чујемо, разумемо и примимо Нови Закон Божји, тј. Закон Исуса Христа, Сина Божјег.

Госпoде Бoже, Госпoде Вeлики и Стрaшни, Вeлики у делимa Свoјим a Стрaшни у неумитнoј правди Свoјoј! Пoзajми нам Твoјe снагe, Твoјe мудрoсти и Твoјe добрe вoљe, дa слeдујeмo и oвoј вeликoј и свeтoј зaпoвeсти Твoјoј. Угуши, Бoже, свaку грeшну жeљу у срцу нaшeм прe нeгo штo узрaстe и пoчнe oнa нaс гушити. Амин!